

Z dniem 1 maja 2004 r. Polska będzie członkiem Unii Europejskiej. Od tego dnia rolnictwo polskie objęte będzie Wspólną Polityką Rolną (WPR) Unii. Mając na uwadze powyższe, pragniemy przybliżyć naszym rolnikom niektóre zagadnienia

z zakresu funkcjonowania WPR w Unii Europejskiej oraz ciekawsze zagadnienia rolnicze obowiązujące w okresie tzw. przedakcesyjnym. Przedstawiamy Czytelnikom, jakie dwa zasadnicze instrumenty wsparcia możemy wykorzystać.

Kwota mleczna warunkiem produkcji i sprzedaży mleka !

Ośrodek Doradztwa Rolniczego – Rejonowy Zespół w Wodzisławiu Śl. przypomina wszystkim producentom mleka, że 31 marca 2003 roku skończył się rok referencyjny i należy ubiegać się o przydział indywidualnej kwoty mlecznej. Sposób kwotowania produkcji mleka reguluje ustawa z dnia 6 września 2001 roku o regulacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. Nr 129 poz. 1446 z 12 listopada 2001 r.). W myśl tej ustawy od 1 kwietnia 2004 r. produkcję i wprowadzanie mleka do obrotu będą mogły prowadzić tylko gospodarstwa, którym zostanie przydzielona indywidualna kwota mleczna. Ustawodawca wprowadził dwa rodzaje indywidualnych kwot mlecznych:

- dla dostawcy hurtowego – producenci odstawiający mleko do mleczarni lub innego podmiotu skupu,
- dla dostawcy bezpośredniego – producenci wprowadzający bezpośrednio na rynek mleko lub przetwory mleczne z pominięciem podmiotu skupującego (np. sprzedaż mleka na targowiskach lub sąsiedzka).

Warunkiem uzyskania indywidualnej kwoty mlecznej jest złożenie w terminie do 31 października 2003 roku wniosku w Oddziale Terenowym Agencji Rynku Rolnego w Katowicach, ul. Brynowska 76.

Wniosek składa się na odpowiednim formularzu, który można otrzymać w ARR, Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Wodzisławiu i Mleczarni w Betsznicy (dostawca hurtowy – sprzedaż do mleczarni). Złożony wniosek musi być kompletny, tzn. zawierać wszystkie wymagane informacje oraz załączniki (zaświadczenie o posiadaniu gospodarstwa z Urzędu Gminy – Miasta, właściwego dla miejsca gospodarowania, ilość sprzedanego mleka i inne). W przypadku braku niektórych informacji, wnioskodawca otrzyma pisemne powiadomienie, aby w ciągu 7 dni je uzupełnić. W przeciwnym razie wniosek nie będzie rozpatrzony. Ilość mleka wprowadzona na rynek bez udziału podmiotu skupującego (mleczarni) może być potwier-

dzona fakturami VAT lub rachunkami. Dowody te jako załączniki należy złożyć wraz z wnioskiem. Gdy rolnik nie dysponuje powyższymi dokumentami, ilość wyprodukowanego mleka w jego gospodarstwie będzie określona na podstawie zadeklarowanej we wniosku liczby krów i średniej wydajności mlecznej uzyskiwanej w kraju w 2002 r. tj. 3902 l.

Powyższe zasady umożliwiają producentom, którzy sprzedają mleko na targowiskach lub okolicznym sąsiadom, uzyskanie indywidualnej kwoty mlecznej. W roku kwotowym można będzie wystąpić o zwiększenie przyznanego limitu produkcji z krajowej rezerwy kwoty mlecznej. Wnioski można przesłać listem poleconym we wspomnianym terminie do 31 października 2003 roku. Wypełnione formularze

należy złożyć w zaklejonej kopercie z napisem: Wniosek o przyznanie indywidualnej kwoty mlecznej dla dostawcy hurtowego lub bezpośredniego. Nie otwierać! Decyzje o przydziale indywidualnych kwot mlecznych zostaną wydane w terminie do 31 stycznia 2004 roku. Od decyzji tej przysługiwać będzie odwołanie do prezesa Agencji Rynku Rolnego. Pamiętać należy, że kwota mleczna w krajach UE ma wartość rynkową, można ją sprzedać lub wydzierżawić. Według informacji uzyskanej w ARR po wstąpieniu Polski

do UE możliwa będzie zamiana indywidualnej kwoty mlecznej dla dostawcy hurtowego na indywidualną kwotę mleczną dla dostawcy bezpośredniego lub odwrotnie. Zatem jeżeli właściciel gospodarstwa sprzedaje mleko sąsiadom, pracownikom lub na targowisku powinien złożyć wniosek o przyznanie indywidualnej kwoty mlecznej dla dostawcy bezpośredniego. Jeżeli nie złożyłeś jeszcze wniosku, nie wiesz jak to zrobić, zgłoś się do pracowników Ośrodka Doradztwa Rolniczego – Biura Rejonowego w Wodzisławiu Śl., ul. Kubsza 28 c (III piętro) lub skontaktuj się telefonicznie z nr 455-17-06, którzy pomogą wypełnić wniosek.

Pamiętaj ostateczny termin mija 31 października 2003 roku !!!

inż. Wiesław Wojtasik

RENTY STRUKTURALNE W ROLNICTWIE

Jednym z tych zagadnień są tzw. renty strukturalne w rolnictwie. Informacje w tym artykule kierowane są przede wszystkim do zainteresowanych osób chcących skorzystać z wcześniejszych świadczeń rentowych, no i wcześniejszego odpoczynku od pracy w gospodarstwie rolnym. Temat rent strukturalnych w rolnictwie reguluje ustawa z dnia 26 maja 2002 r. opublikowana w Dzienniku Ustaw nr 52 poz. 539. Do czasu wprowadzenia cytowanych wyżej przepisów, jak ogólnie wiadomo, przepisy o emeryturach i rentach z ubezpieczenia społecznego ZUS przewidywały możliwości wcześniejszego przechodzenia na emeryturę lub rentę po spełnieniu określonych przez tę ustawę kryteriów, ale nie dotyczyły one rolników. Dopiero ustawa z dnia 26 maja 2001 r. dała tę możliwość i rolnik lub jego małżonek mogą zakończyć wcześniej pracę w swoim gospodarstwie, korzystając z wymienionych regulacji prawnych. Wcześniejsze jednak zakończenie pracy w gospodarstwie rolnym i uzyskanie renty strukturalnej wymaga spełnienia określonych przez cyt. wyżej ustawę warunków, podobnie jak w przepisach ZUS.

Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 1 ustawy, prawo do renty strukturalnej przysługuje rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. ma ukończone 55 lat, lecz nie osiągnął 60 lat, jeżeli jest kobietą, albo ma ukończone 60 lat, lecz nie osiągnął 65 lat, jeżeli jest mężczyzną,
2. podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, przez okres wymagany do uzyskania emerytury rolniczej z chwilą ukończenia 55 lat, jeżeli jest mężczyzną,
3. prowadzi nieprzerwanie działalność rolniczą w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających zgłoszenie wniosku o rentę strukturalną i działalność ta była jedynym lub głównym źródłem jego utrzymania,
4. zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej,
5. przekazał gospodarstwo rolne o łącznej powierzchni wynoszącej co najmniej 3 ha.

Precyzując wyżej określone warunki uznaje się, że działalność rolnicza była jedynym lub głównym źródłem

utrzymania rolnika jeżeli w okresie 10 lat, o którym mowa w pkt. 3, podlegał on ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników przez co najmniej 5 lat, z czego co najmniej 2 lata tego ubezpieczenia przypadało na okres bezpośrednio przed zgłoszeniem wniosku o rentę strukturalną. Natomiast precyzując przedstawiony wyżej pkt. 5 art. 3, to gospodarstwo rolne, o którym tam jest mowa może być przekazane, jeżeli przez okres co najmniej ostatnich 5 lat przed złożeniem wniosku o przyznanie renty strukturalnej stanowiło ono własność małżonków. Jeżeli rolnik pozostaje w związku małżeńskim, postępowanie w sprawie renty strukturalnej dotyczy obojga małżonków i przepisy dotyczące rolnika stosuje się odpowiednio do małżonka rolnika.

Powracając jednak do renty strukturalnej to przysługuje ona wówczas, jeżeli rolnik i jego małżonek spełniają jednocześnie warunki podane wyżej, a określone w cyt. wyżej art. 3 pkt. 1 do 4 oraz przekazają gospodarstwo rolne zgodnie z art. 3 pkt. 5 z zastrzeżeniem art. 5 ust. 2. Zastrzeżenia zawarte

w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy mówią (art. 5 ust. 1), że prawo do renty strukturalnej nie przysługuje rolnikowi, który ma ustalone prawo do emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego, albo który jest objęty innym niż rolnicze ubezpieczeniem społecznym lub zaopatrzeniem emerytalnym. Jeżeli do rolnika mają zastosowanie przepisy powołane w poprzednim zdaniu (art. 5 ust. 1) prawo do renty strukturalnej przysługuje jego małżonkowi (art. 5 ust. 2) o ile spełnia warunki określone w powołanym już wyżej art. 3 ust. 1 ustawy.

Będą jednak jeszcze inne przypadki kiedy to prawo do renty strukturalnej nie będzie przysługiwać rolnikowi, a chodzi tu o taki przypadek kiedy w skład gospodarstwa rolnego, o którym mowa w cyt. już art. 3 ust. 1 pkt. 5 wchodzi grunty przejęte w trybie niniejszej ustawy, chyba że rolnik prowadził działalność rolniczą

w powiększonym gospodarstwie co najmniej 5 lat. Również jeżeli chodzi o przekazanie gospodarstwa za rentę strukturalną to nie jest to dowolna sprawa, że można je przekazać obojętnie jakiej osobie, otóż ustawowy warunek przekazania gospodarstwa rolnego, o którym była mowa wyżej uważa się za spełniony, jeżeli grunty wchodzące w skład tego gospodarstwa przekazane zostały na powiększenie jednego lub kilku gospodarstw już istniejących z zastrzeżeniem, że powierzchnia powiększonego gospodarstwa nie może być mniejsza niż 15 ha, z tym że Rada Ministrów może określić w drodze rozporządzenia, województwa lub powiaty, w których powierzchnia powiększonego gospodarstwa może być mniejsza niż 15 ha, określając wymaganą powierzchnię gospodarstwa przy

uwzględnieniu średniej powierzchni gospodarstwa rolnego w tym rejonie.

Powracając do art. 3 ust. 1 pkt. 5 chodzi tu o przekazanie gospodarstwa rolnego i o umowę, otóż umowa ta wymaga formy aktu notarialnego, do którego dołączone musi być postanowienie Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o spełnieniu przez rolnika warunków przejścia na rentę strukturalną. Powołana wyżej umowa może być zawarta z osobą fizyczną, która spełni łącznie następujące warunki:

1. jest rolnikiem,
2. posiada kwalifikacje rolnicze,
3. nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego.

Uważa się, że osoba fizyczna przejmująca gospodarstwo rolne posiada kwalifikacje rolnicze jeżeli:

1. uzyskała zasadnicze, średnie albo wyższe wykształcenie rolnicze lub ekonomiczne o specjalności przydatnej do prowadzenia działalności rolniczej lub
2. prowadzi działalność rolniczą od co najmniej 5 lat.

Umowa, o której wyżej mowa może być zawarta nie tylko z osobą fizyczną lecz także może być zawarta z osobą prawną lub jednostką nie posiadającą osobowości prawnej, jeżeli działalność rolnicza należy do zakresu jej działania. Natomiast jeżeli zaistnieje sytuacja taka, że rolnik nie ma możliwości przekazania całości lub części gospodarstwa na warunkach wyżej podanych wskazane we wniosku nieruchomości wchodzące w skład tego gospodarstwa przejmują się nieodpłatnie na własność Skarbu Państwa. Nieruchomości przejmowane na Skarb Państwa muszą być wolne od obciążeń z wyjątkiem służebności gruntowych.

Wysokość i zasady wypłacania renty strukturalnej

Zgodnie z zapisem art. 11 cyt. ustawy wysokość renty strukturalnej stanowi półtora krotność najniższej emerytury. Jeżeli do renty strukturalnej uprawniony jest rolnik i jego małżonek, każdemu z uprawnionych przysługuje świadczenie w wysokości najniższej emerytury, rentę strukturalną wypłaca się w odpowiednio zmienionej wysokości, z uwzględnieniem terminów waloryzacji ZUS. Wypłata wyżej podanej renty strukturalnej ulega zawieszeniu, jeżeli uprawniony do renty strukturalnej podejmuje prowadzenie działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego bez względu na wysokość osiąganego przychodu z pewnymi wyjątkami, a dotyczą one:

- prowadzenia pozarolniczej działalności, gdzie wypłata renty strukturalnej ulega zawieszeniu w połowie,
- traci prawo do renty strukturalnej, jeżeli podejmie rolnik lub małżonek prowadzenie działalności rolniczej i nie podlega ona przywróceniu.

Rentę strukturalną wypłaca się do osiągnięcia wieku emerytalnego albo do czasu nabycia prawa do renty

lub emerytury z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego, nie dłużej jednak niż 5 lat.

Zasady postępowania w sprawach rent strukturalnych Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydaje decyzje w sprawach przyznania rent strukturalnych oraz wypłata świadczenia z tego tytułu. Od decyzji Prezesa Kasy, gdyby była z jakichś względów niekorzystna dla składającego wniosek, można wnieść odwołanie do właściwego do spraw rozwoju wsi ministra, w terminie i na zasadach określonych w przepisach kodeksu postępowania administracyjnego. Wniosek w sprawie przyznania renty strukturalnej należy złożyć w I kwartale danego roku w jednostce organizacyjnej Kasy, w której rolnik jest ubezpieczony. Wniosek złożony w innym terminie niż I kwartał danego roku zostanie zwrócony rolnikowi bez uruchomienia postępowania. Do wniosku należy dołączyć dokumenty uzasadniające prawo do renty strukturalnej. Jeżeli w wyniku weryfikacji złożonego wniosku okaże się, że rolnik spełnia lub spełni do dnia 31 grudnia następnego roku kalendarzowego warunki określone na wstępie powołanym art. 3 ust. 1 pkt. 1 do 3 oraz jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni co najmniej 3 ha lub współwłaścicielem takiego gospodarstwa wraz z małżonkiem lub właścicielem takiego gospodarstwa jest małżonek rolnika Prezes Kasy wydaje postanowienie o spełnieniu tych warunków. Na wydane przez Prezesa postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Renty strukturalne przyznane na wniosek wypłaca się nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia następnego roku kalendarzowego.

Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Wodzisławiu Śląskim

